

IES FLIX	PROGRAMACIÓ DE LA MATÈRIA	1r ESO
Departament: Educació Física	Educació Física	Codi: LC Curs: 2008 2009

1. RELACIÓ D'UNITATS

UNITAT 1: EL COS HUMÀ

1. OBJECTIUS

- Conèixer l'anatomia de l'aparell locomotor i la seva mecànica i funcionament durant l'activitat física.
- Saber comptar la freqüència cardíaca i respiratòria en repòs i després de l'exercici.
- Adoptar una postura correcta, en qualsevol situació.
- Valorar els efectes positius de la respiració i la relaxació, per minimitzar les tensions i els desequilibris de l'organisme.
- Respectar el material i les instal·lacions, i les normes pròpies de les activitats.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. L'aparell locomotor
 - 1.1 Composició: Ossos, articulacions i músculs
2. La postura corporal
 - 2.1 La postura correcta
 - 2.2 Manteniment de la postura
3. La representació gràfica del cos humà

• Atenció a la diversitat

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es farà una adaptació als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge. Tanmateix hauran de:
 - Conèixer els elements principals de l'aparell locomotor.
 - Saber els ossos i músculs més importants del cos.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Realitzat per Biel Pubill Soler	Revisat Departament d'Educació física	Curs 08-09
Signatura	Signatura:	Pàgina 1 de 25

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Valorar l'activitat física com a manera de preservar la salut.
- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació i la perseverança.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats.
- Les classes teòriques es realitzaran puntualment, com a introducció al tema. Es proposaran als alumnes preguntes concretes del tema que coincidirán amb les que es posaran a la prova escrita.
- Durant la part pràctica es farà més incidència en l'aparell locomotor i el seu funcionament. Sobretot en comptar la freqüència cardíaca i respiratòria en repòs i després de l'exercici. En aquest tema, a la part pràctica es farà l'avaluació inicial de la condició física de l'alumne.
- També es farà referència durant la pràctica als ossos, músculs i articulacions més importants del cos humà.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Conèixer els ossos, articulacions i músculs més importants del cos humà.
- Saber representar gràficament el cos humà
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits de respecte pel material, seguretat i hàbits posturals.
- Aprendre a adoptar una postura correcta.
- Presentació del recull de jocs, esports o activitats físiques realitzades en aquest tema, seguint el model de fitxa facilitat a inici de curs en el qual hi ha de constar el nom del joc, el material emprat, el nombre de participants, l'explicació del mateix i un dibuix esquemàtic que l'identifiqui.

UNITAT 2: L'ESCALFAMENT

1.- OBJECTIUS

- Conèixer els efectes de l'escalfament i les pautes que cal seguir.
 - Valorar la necessitat de fer un escalfament abans de realitzar una activitat física.
 - Diferenciar entre un escalfament general i un d'específic
 - Saber dirigir un escalfament general i específic.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i les normes pròpies de les activitats.
-
- **Atenció a la diversitat.**
 - A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. Concepte d'escalfament.

1.1 Efectes sobre l'organisme (activació de la funcionalitat muscular, estimulació de les qualitats nervioses i preparació psicològica)

2. Tipus d'escalfaments.

2.1 Escalfament general:

2.1.1 Exercicis globals

2.2.2 Exercicis de mobilització de les articulacions

2.2.3 Exercicis d'elasticitat de la musculatura

2.2 Escalfament específic

2.2.1 Exercicis tècnics o preparatoris

2.2.2 Exercicis de flexibilitat específica.

- **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica, i podran seguir un model de fitxa que conté exercicis d'escalfament general i específics.
- A nivell de conceptes, es farà una adaptació als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge, demanant-los com a mínim:
 - Saber algun efecte positiu de l'escalfament en el cos.
 - Conèixer els tipus d'escalfament.
 - Saber els exercicis que es poden fer a l'escalfament general i específic.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar l'escalfament abans de començar les activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Valorar l'activitat física com una manera de preservar la salut.
- Conèixer les possibilitats i les carències d'un mateix.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Tots els alumnes faran les mateixes activitats d'escalfament a l'aula, a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis d'escalfament a les seves capacitats..
- Als alumnes se'ls facilitarà una fitxa d'escalfaments generals i específics que hauran de conèixer per tal de realitzar, progressivament, un escalfament de forma autònoma.
- El professor dirigirà les classes sobre l'escalfament a través d'una metodologia directiva, mitjançant l'assignació de tasques. Al començament serà molt directiva, però com que l'escalfament és un contingut present durant tot el curs i la resta de cursos, progressivament es donarà més autonomia a l'alumne/a.
- L'escalfament és comú per a tots els alumnes i es farà pràcticament a totes les sessions de tots els cursos.
- Es practican els dos tipus d'escalfament a classe: el general i específic.
- El professor ensenyarà un seguit d'exercicis d'escalfament general per tot el trimestre. Progressivament els alumnes, autònomament, aniran dirigint les sessions d'escalfament. La realització i direcció de l'escalfament és un 10% de la nota.
- També és realitzaran 3 escalfaments específics diferents per a la pràctica d'aquests 3 esports / jocs col·lectius: futbol-sala, indiaca/bàdminton i beisbol.

(* En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Saber els tipus d'escalfament i els exercicis que es poden fer a cada part.
- Aprendre a realitzar i dirigir els exercicis de l'escalfament general.
- Saber proposar un mínim de 8 exercicis d'escalfament general i 4 exercicis d'escalfament específic per els jocs i esports següents: futbol-sala, indiaca/bàdminton i beisbol.
- Realitzar i participar a l'escalfament amb interès i la intensitat adequada.

- Presentació d'un recull d'exercicis d'escalfament i estiraments que contingui un mínim de 8 exercicis d'escalfament general i 4 exercicis d'escalfament específic per els jocs i esports següents: futbol-sala, indiaca/bàdminton i beisbol
- **Atenció a la diversitat**
- Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge faran la prova de conceptes amb ajut de la fitxa d'exercicis d'escalfament que els haurem lliurat a l'inici del tema.

UNITAT 3: LA CONDICIÓN FÍSICA

1.- OBJECTIUS

- Saber el concepte de condició física i el tipus de qualitats físiques.
- Conèixer, identificar i diferenciar les qualitats físiques bàsiques (resistència, flexibilitat, força i velocitat).
- Conèixer el concepte i els tipus de resistència (aeròbica / anaeròbia)
- Conèixer el concepte de flexibilitat i dels elements que la determinen.
- Respectar les normes higièniques i de seguretat en l'ús d'instal·lacions i en la pràctica d'activitat física.
- Conèixer el concepte i els tipus de força (força-resistència, força explosiva i força màxima)
- Conèixer el concepte i els tipus de velocitat (de reacció, de desplaçament i gestual)
- Millorar les qualitats físiques bàsiques a través de jocs.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2.- CONTINGUTS

1. Concepte de condició física.
2. Diferenciació de les qualitats físiques bàsiques.
3. Concepte i tipus de resistència.
4. Concepte de flexibilitat, elements que la determinen i tipus.
5. Concepte i tipus de força.
6. Concepte i tipus de velocitat

- **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es farà una adaptació als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge, tanmateix hauran de:
 - Conèixer i saber identificar les qualitats físiques bàsiques.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports de resistència.
 - Saber diferenciar la resistència aeròbica i l'anaeròbia.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports on sigui predominant la flexibilitat.
 - Saber diferenciar la força-resistència, la força explosiva i la força màxima.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports on sigui predominant la Força.
 - Saber diferenciar la velocitat de reacció, de desplaçament i gestual.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports on sigui predominant la velocitat.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar l'escalfament abans de començar les activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Valorar l'activitat física com una manera de preservar la salut.
- Conèixer les possibilitats i les limitacions pròpies i alienes.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats..
- Les classes teòriques es realitzaran puntualment, com a introducció als temes a tractar. Es demanarà als alumnes preguntes concretes del tema que coincidirán amb les que es posaran a la prova escrita.
- La metodologia a les sessions de condició física seran directives, a través del comandament directe i l'assignació de tasques.
- Bàsicament s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per millorar les qualitats físiques bàsiques.

- La flexibilitat es desenvoluparà sobretot a través de l'assignació de tasques.
- Sempre al començament de la classe es farà l'escalfament.
- S'han de potenciar les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de condició física.
- Tots els alumnes faran les mateixes activitats a l'aula, tot i que es poden establir grups homogenis per nivell en determinades activitats.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6.- CRITERIS D'AVUACIÓ

- Valorar el nivell de cada qualitat motriu.
- Fer un seguiment diari del volum de treball realitzat pels alumnes
- Valorar les actituds de participació, generositat en l'esforç i cooperació durant les sessions.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.
- Presentació del recull de jocs, esports o activitats físiques realitzades en aquest tema, seguint el model de fitxa facilitat a inici de curs en el qual hi ha de constar el nom del joc, el material emprat, el nombre de participants, l'explicació del mateix i un dibuix esquemàtic que l'identifiqui.
- **Atenció a la diversitat**
- Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge faran també la prova de conceptes però podran realitzar aquesta prova consultant el llibre.
- També hi pot haver alumnes que facin menys preguntes que la resta de companys.
- La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà la condició física en funció de les capacitats de cada alumne.

UNITAT 4: LA HIGIENE

1.-OBJECTIUS

- Conèixer els principals hàbits higièncs individuals i col·lectius relacionats amb la pràctica d'una activitat física.
- Rentar-se després de fer una activitat física.
- Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- Valorar la necessitat de mantenir uns hàbits higièncs positius per a la conservació de la salut i la millora de la qualitat de vida
- **Atenció a la diversitat.**
- Es tracta d'un contingut fonamental, per això s'adaptarà, si és el cas, als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge
- Saber els principals hàbits higièncs individuals

2. CONTINGUTS

1.- Els hàbits higiènics

1.1 Higiene i salut

1.2 Els hàbits higiènics individuals

1.3 Els hàbits higiènics col·lectius.

- **Atenció a la diversitat.**

- Tots els alumnes han de ser capaços d'entendre els beneficis de tenir uns hàbits higiènics saludables, i es demanarà que després de l'activitat física segueixin un protocol higiènic bàsic.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar els hàbits higiènics després de realitzar activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Valorar l'activitat física com una manera de preservar la salut.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5.- METODOLOGIA D'AULA

- Atès el caràcter eminentment altitudinal d'aquesta unitat, caldrà reflexionar constantment sobre l'aplicació de les normes i dels hàbits higiènics generals i, especialment, sobre aquells relacionats amb l'activitat física. Aquests continguts s'aplicaran, a més, en totes les unitats didàctiques.
- Cal potenciar i premiar les actituds positives quant als aspectes higiènics i de seguretat, i les actituds positives d'ajut, de cooperació i de tolerància envers els companys i companyes.
- S'ha de potenciar la participació i la reflexió de l'alumnat perquè faci seves les normes i la necessitat higiènica i de salut que les motiva.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6.- CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els principals hàbits higiènics individuals i col·lectius relacionats amb la pràctica d'una activitat física.
- Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- Valorar la necessitat de mantenir uns hàbits higiènics positius.

- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.
- **Atenció a la diversitat**
- Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge faran també la prova de conceptes però podran realitzar aquesta prova consultant el llibre.

UNITAT 5: EL KORFBALL O CORFBOL

1.- OBJECTIUS

- Conèixer els conceptes bàsics del Korfball.
- Cooperar amb els companys i companyes en situacions reals de pràctica.
- Rentar-se després de practicar una activitat física.
- Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2.- CONTINGUTS

1. Origen del Korfball
2. Característiques del joc
3. El reglament.
4. Faltes i sancions

- **Atenció a la diversitat**
- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar com hem dut a la pràctica el joc del Korfball.
 - Saber les principals característiques del joc.
 - Saber les faltes més importants.

CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- En aquest joc gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
- Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
- Es fomentarà el respecte per les regles del joc i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats..
- En aquesta activitat no hi haurà classe teòrica, s'explicarà la normativa i les característiques del joc en una situació de pràctica motriu.

(* En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Valorar el treball en totes les sessions.
- Valorar el treball en equip en atac i en defensa.
- Valorar les actituds de participació, la generositat en esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

- Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

- La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 6: EL FUTBOL SALA

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants del futbol sala.
 - Conèixer els fonaments tècnics i tàctics del futbol sala.
 - Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics del futbol sala.
 - Aplicar les normes i regles pròpies del futbol sala.
 - Participar en els jocs proposats.
 - Acceptar els resultats en la pràctica del futbol.
 - Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

- 1 El futbol sala
- 1.1 Breu història
- 1.2 Reglament
- 1.3 Fonaments tècnics i col·locació dels jugadors

- **Atenció a la diversitat**
- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar les principals normes i regles del futbol sala.
- Saber les faltes més importants..

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'aquest esport.

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar els coneixements adquirits en la pràctica del futbol sala dins el projecte d'Esport a l'escola
- Aplicar els hàbits higiènics després de realitzar activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- En aquest joc gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
- Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
- Es fomentarà el respecte per les regles del joc i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Hi haurà una classe teòrica on s'explicarà la normativa i les característiques del joc.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants del futbol sala.
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics del futbol sala.

- Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics del futbol sala.
- Aplicar les normes i regles pròpies del futbol sala.
- Acceptar els resultats en la pràctica del futbol sala.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 7: LES ACTIVITATS RECREATIVES

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
 - Conèixer els fonaments tècnics i tàctics dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
 - Executar coordinadament els gestos tècnics dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
 - Aplicar les normes i regles pròpies dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
 - Conèixer nous jocs i activitats recreatives com el frisbee, el ringo-fly i el patinatge sobre gel.
 - Participar en els jocs proposats.
 - Acceptar els resultats en la pràctica dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
 - Saber les parts d'una bicicleta i conèixer el funcionament dels canvis de marxa
 - Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
 - A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. La bicicleta.
Saber els tipus de bicicleta.
Saber l'equipament per anar en bicicleta.
2. El disc volador o frisbee.
Saber en què consisteix el joc del frisbee
3. L'hoquei patins.

- Saber el nombre de jugadors i el temps de joc.
- 4. La indiaca.
Saber en què consisteix el joc de la indiaca
- 5. El badminton.
Saber en què consisteix el joc del badminton

- **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar com hem jugat a la indiaca, el badminton i/o a l'hoquei sobre patins.
- Saber realitzar alguns jocs per a escalfar abans de practicar la indiaca, el badminton i/o l'hoque sobre patins.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'aquests jocs i/o esports.

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar els hàbits higiènics després de realitzar activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
 - La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
 - Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
 - En aquests jocs gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
 - Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
 - Es fomentarà el respecte per les regles dels jocs i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
 - Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
 - Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats..
 - En aquesta activitat no hi haurà classe teòrica, s'explicarà la normativa i les característiques del joc en una situació de pràctica motriu.
- (*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins
- Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
- Aplicar les normes i regles pròpies dels jocs d'indiana, badminton i hoquei sobre patins.
- Acceptar els resultats en la pràctica dels esmentats jocs.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 8: EL BEISBOL

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants del beisbol.
 - Conèixer els fonaments tècnics i tàctics del beisbol.
 - Executar coordinadament els gestos tècnics del beisbol.
 - Aplicar les normes i regles pròpies del beisbol.
 - Participar en els jocs proposats.
 - Acceptar els resultats en la pràctica del beisbol.
 - Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

- 1.El beisbol
Breu història
El reglament
Fonaments tècnics del beisbol

- **Atenció a la diversitat**
- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar com hem jugat al beisbol.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'aquest esports.

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.

- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de la classe tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- Es fomentarà el respecte per les regles dels jocs.
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats.
- Hi haurà una classe teòrica on s'explicarà la normativa i les característiques del joc.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants dels beisbol.
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics dels beisbol
- Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics del beisbol.
- Aplicar les normes i regles pròpies del beisbol.
- Acceptar els resultats en la pràctica dels esmentats jocs.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 9 LES DANSES POPULARS

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes generals de les danses populars.
 - Practicar composicions coreogràfiques amb ritmes i moviments diversos.
 - Realitzar diverses coreografies de danses populars.
 - Cooperar amb els companys per aconseguir fites comunes.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i les normes del treball coreogràfic.
-
- **Atenció a la diversitat.**
 - A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. Concepte de dansa popular.
2. Els diferents punts de les danses.
3. Les danses populars catalanes.
4. Característiques generals de les danses populars espanyoles
5. Saber preparar una coreografia

- **Atenció a la diversitat.**

- A nivell de conceptes, es farà una adaptació als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge, demanant-los que almenys sàpiguen:
 - quatre punts de les danses tradicionals.
 - alguns balls tradicionals catalans.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Saber terminologia específica d'aquest esport.

Música

- Interrelació amb els coneixements de música.

Socials.

- Coneixements d'altres cultures.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació, la perseverança i l'actitud positiva.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- S'ha de potenciar el treball interdisciplinari amb l'àrea de Música per identificar els elements (compàs, ritme, melodia, etc.) de la música utilitzada en les diferents composicions coreogràfiques.
- Es pot plantejar la projecció de coreografies de balls realitzats en altres cursos, analitzar-los i proposar la realització de petites coreografies.
- És convenient enregistrar les coreografies de l'alumnat per analitzar-les conjuntament en una projecció posterior.
- S'ha d'exigir una correcta presentació de la coreografia (representació gràfica) al marge de la seva execució.

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Presentar una creació coreogràfica, en grups de màxim 5 alumnes, davant de la resta de companys.
- Valorar la utilització de l'espai, la varietat de formacions, els elements d'enllaç, l'execució i la representació gràfica.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorada seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 10 EL JOC POPULAR

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes generals dels jocs populars.
- Diferenciar entre joc/esport popular i tradicional.
- Saber quines són les característiques dels jocs populars i dels esports tradicionals.

- Conèixer alguns tipus de classificació dels jocs populars.
 - Iniciar una recopilació de jocs populars de la localitat.
 - Practicar jocs tradicionals de la regió i de Catalunya.
 - Cooperar amb els companys per aconseguir fites comunes.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
- **Atenció a la diversitat.**
 - A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. Concepte de joc popular.
2. Característiques dels jocs populars
3. Classificació dels jocs populars .
4. Com fer un recull de jocs populars.
5. Concepte d'esports tradicionals.
6. Pràctica de jocs i esports tradicionals.

- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de conceptes, es farà una adaptació als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge. Tanmateix se'ls demanarà:
 - Conèixer alguns tipus de classificació dels jocs populars.
 - Iniciar una recopilació de jocs populars de la localitat.
 - Practicar jocs tradicionals de la regió i de Catalunya..

CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

Saber terminologia específica d'aquests jocs i esports populars i tradicionals.

Música

Interrelació amb els coneixements de música.

Socials.

Coneixements d'altres cultures.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.

- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- S'ha de potenciar el treball interdisciplinari amb l'àrea de Música per identificar jocs cantants o recu- perar i reproduir cantarelles pròpies de jocs
- Demanarem als alumnes que proposin jocs populars i tradicionals que ells coneixen i d'altres que hauran recollit a través d'entrevistes als adults.
- Practicarem les diferents modalitats de jocs aportats pels alumnes.
- Donarem molta importància a saber escoltar, comunicar-nos i consensuar les normes dels jocs que practicarem.
- Demanarem als alumnes que facin un recull dels jocs que es van presentant.

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Presentar un recull de jocs de la localitat
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

2. TEMPORITZACIÓ

AVALUACIÓ	UNITATS	HORES
1	1. El cos humà	3
	2. L'escalfament	2
	3. La condició física	11
	4. Activitats recreatives	6
	5. Les danses populars	2
2	1. La condició Física	10

	2. Activitats recreatives	3
	3. El futbol sala	4
	4. Jocs populars	2
	5. Les danses populars	3
	6.- El Korfbal	2
3	1. La condició Física	3
	2. Activitats recreatives	10
	3. El futbol sala	4
	4. Jocs populars	5
	5. El beisbol	4

3. CRITERIS D'AVUACIÓ

(generals, de recuperació i promoció de curs)

A l'àrea d'Educació física els alumnes amb necessitats educatives especials fan el mateix que la resta d'alumnes, en la majoria de les classes, donat que l'assignatura d'Educació Física és una assignatura fonamentalment pràctica i per tant si no es dona el cas d'una disminució física tots els alumnes poden fer el mateix.

Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats.

Els alumnes menys hàbils o menys dotats físicament poden fer activitats d'un nivell de dificultat més d'acord a les seves possibilitats però en definitiva l'objectiu o finalitat és el mateixa. La valoració d'aquests alumnes també serà individual.

A nivell de conceptes, l'adaptació serà clara, demanant-los uns mínims en cada tema que, en general, suposarà saber explicar els jocs i esports realitzats. En els exàmens o proves escrites de conceptes aquests alumnes podran:

- disposar de l'ajuda del llibre i/o apunts
- en ocasions, se'ls permetrà fer menys preguntes que la resta de companys i, a més, que aquestes puguin ser escollides pel propi alumne/a.

MINIMS ORGANITZATIUS QUE HAN DE CUMPLIR TOTS ELS ALUMNES:

- Tot els alumnes tenen l'obligació d'assistir a classe i de participar activament a totes les sessions, tant les conceptuals com les procedimentals.
- Les faltes d'assistència les justificaran els pares a través de l'agenda escolar, on s'especificarà el dia d'absència i els motius.

- Tots els alumnes que facin 5 o més faltes de manca de pràctica, hauran de fer un treball teòric alternatiu sobre un tema relacionat amb l'activitat física que abans hauran d'haver acordat amb el professor. El treball haurà d'incloure les següents parts:
 - Títol, autor, grup i data a la primera pàgina.
 - Índex a la segona pàgina.
 - Introducció, presentació i justificació a la tercera pàgina.
 - Desenvolupament del tema: origen i història, tècnica i tàctica, etc.
 - Conclusions del treball i opinió personal.
 - Bibliografia i pàgines internet (optatiu).
- Els alumnes que no fan classe practica per motius de salut han de presentar el justificant del metge el següent dia al professor d'Educació Física.
- Per altres motius poden presentar el justificant dels pares.
- Els alumnes que no facin pràctica han de justificar la falta, el següent dia de classe.
- Tots els alumnes han de portar xandall o roba d'esport i calçat esportiu de forma clara. Els alumnes que no porten equipament esportiu no poden fer classe pràctica. En aquests casos hauran d'omplir una fitxa amb els continguts que faci la resta de companys de classe.
- Tots els alumnes han de presentar les activitats proposades pel professor: qüestionaris, dossier, etc.
- Tots els alumnes han de disposar del full d'escalfament i de dirigir-lo quan li indiqui el professor.

4. RECURSOS BIBLIOGRÀFICS I ALTRES

Recursos bibliogràfics

- AGUAYO SERRA, Gaspar, *Bitlles i bitllots. Un joc tradicional a Catalunya*. Pagès editors. Lleida, 1996.
- AGUDO, Dorotea (i altres) *Juegos de todas las culturas*. INDE Publicaciones. Barcelona 2002.
- ALEXANDRE-BIDON, Danièle i RICHÉ, Pierre, *L'enfance au Moyen Age*. Editions du Seuil. Bibliothèque nationale de France. Tours. 1994.
- ALLUÉ, Josep M^a, *El gran llibre dels jocs*. Ed. Parramón, Barcelona 1998.
- ALLUÉ, Josep M^a; LLUCIÀ, Iraida, *Jocs d'arreu del món. 92 jocs per conèixer un món meravellós*. Grupo Editorial CEAC, S.A. Barcelona, 2003.
- AMADES, J., *Auca dels jocs de la mainada – edició facsímil -*, Ed. Alta Fulla, Barcelona 1984.
- AMAT, Teresa i GUERRERO, Josefina: *Joc de jocs. 100 jocs populars i tradicionals*. Edita Consorci per a la normalització lingüística de Ca n'Ametller. Sant Sadurní d'Anoia 2001.
- ANDRÉS MARTIN, Faustino, *Juegos y deportes autóctonos*, Centro de Cultura Tradicional de la Diputación de Salamanca, 1990.
- ANTON, M., *Els jocs de sempre*, Edita Reforma de la Escuela S.A., Barcelona (1984)
- ARIES, P. & MARGOLIN, J.P. (1980) *Les Jeux a la Renaissance* Actes du XXXIIIe Colloque International d'Etudes Humanistes Tours Julliet. París: Librairie Philosophique J.Vrin.
- BALAGUER, Clara i RIPOLL, Oriol. *Xarranca. Jocs per a l'aprenentatge del català oral per a novvinguts*. Fundació Jaume Bofill, 2002.
- BANTULA JANOT, Jaume i MORA VERDENY, Josep M. *Juegos multiculturales*. Editorial Paidotribo, Barcelona, 2002.
- BANTULA JANOT, Jaume *Francesc Maspons i el joc infantil al segle XIX*. Edita Consell Català de l'Esport, Barcelona, 2006

- BARDAJÍ, Francesca. *Jocs populars tradicionals a la comarca de l'Urgell*. Edita Ajuntament de Tàrraga. Natan Estudis. 2005.
- BAROJA BENLLIURE, V. i SEBASTIANI OBRADOR, E. *Unidades didácticas para secundaria IV. Jugar, jugar, jugar*. INDE, Barcelona 1996.
- BARREAU, Jean-Jacques; JAOUEN, Guy. *Los juegos tradicionales en Europa. Educación, Cultura y Sociedad en el siglo XXI*. Éditions Confédération FALSAB. Abril 2001
- BEAULIEU, François i RONNÉ, Hervé. *Les jeux des bretons*. Éditions Ouest-France, 2002.
- BELL, R.C. *Les plus beaux jeux du monde*. Edita Fernand Nathan, 1980
- BUSQUÉ BARCELÓ, M., i PUJOL SUBIRÀ, M.A., *Ximic, jocs tradicionals*, Edicions Amalgama, Berga (1996)
- CERVERA, Daniel; PLA, Celso i VERGE, Natàlia. *Jocs seniencs de sempre*. Edita Club de birles de la Sénia. La Sénia, 1999.
- CLARA, Ana. *Los juegos infantiles tradicionales. Esos juegos de siempre*. El arca de papel Editores, S.L. La Coruña, 2003.
- COSTAFREDA CASTILLO, A., *Jocs i entreteniments populars (d'Artesa de Lleida)* Col·lecció La Femosa, Pagès Editors, Lleida (1997)
- COSTES RODRÍGUEZ, A., "Emborrapà" *Jocs de carrer jugats a Amposta*, Edita Ajuntament d'Amposta (1997)
- COSTES RODRÍGUEZ, A., LAVEGA, Pere. *Els jocs populars/tradicionals a la Lleida de l'Edat Mitjana*, Edita Ajuntament de Lleida (1998) –fotocòpies-
- DE LA VILLA, Carlos. *Un año de juegos*. Edita Asociación Cultural La Tanguilla. Aranda de Duero 2005.
- FLOC'H, M. i PERU, F., *Jeux traditionnels de Bretagne*, Quadern núm. 8 de l'institut Culturel de Bretagne, 1987
- GÓMEZ NAVARRO, Àngel. *Juegos tradicionales valencianos*. Carena editors. València, 2001.
- GRUNFELD, Frederic. (1978) *Juegos de todo el mundo*. UNICEF. Editorial Edilan, Madrid. (1978)
- IGLESIES, Josep. *Jocs tradicionals de brivalla i de joventut de Reus*. Associació d'estudis reusencs, 1977.
- JARDÍ, Carles; RIUS, Joan. *1000 ejercicios y juegos con material alternativo*. Editorial Paidotribo, Barcelona, 2000.
- LAVEGA, P. *La litúrgia de les bitlles. Funcions i sentit d'un joc tradicional*. Pagès Editors. Lleida, 1997.
- LAVEGA, P. (ed.) *Juegos Tradicionales y Sociedad en Europa*. Edita Asociación Europea de Juegos y Deportes Tradicionales. Setembre 2006.
- LAVEGA, P. i OLASO, S. *1000 juegos y deportes populares y tradicionales. La tradición jugada*. Editorial Paidotribo, Barcelona 1999
- LAVEGA, Pere i PUBILL, Biel. *Els jocs tradicionals: experiències, recursos i eines per a la seva aplicació*. Edita Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre (URV (UETE-EU URV), 2005.
- LAVEGA, Pere i PUBILL, Biel. *Els jocs tradicionals, una eina per aprendre, ensenyar i conviure*. Edita Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2006.
- LAVEGA, Pere i PUBILL, Biel (2007) *Els jocs tradicionals: la recerca i la seva pedagogia*. Edita Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre (URV (UETE-EU URV –apunts de la FESTCAT 2007 pendent d'edició-
- MAESTRO GUERRERO, F. *Del tajo a la replaceta. Juegos y divertimentos del Aragón rural*. Ediciones 94, Saragossa 1996.
- MASPONS LABRÓS, F. *Jocs d'infants*. Ed. Barcino. Barcelona 1928
- MORENO PALOS, C. *Juegos y Deportes tradicionales en España*. Ed. Alianza. Madrid (1992)
- MUÑOZ DE LA MATA, Nicolás, *Jeux du monde*, UNICEF i Edicions La Nacelle 1996
- NOGUÉS FURIÓ, Pepa. *Jocs populars i tradicionals a la Terra Alta* (volums I, II i III). Fotocòpia. Recull resultat de les beques de recerca del patrimoni etnològic de Catalunya 2000, del CPCPTC.
- ORLICK, T. *Libres para cooperar, libres para crear*. Ed. Paidotribo, Barcelona 1995.
- PUBILL SOLER, B. *El joc i el paisatge lúdic a l'obra d'Artur Bladé i Desumvila*, dins a "La lliçó de l'Ebre". Edita CERE, col·lecció Daliner, núm. 4, 2005. (pàg. 87 – 122).
- QUERALT, Mª C., *Els joguets dels iaies - quaderns de treball pels mestres i alumnes que visiten l'exposició que organitza el Museu del Montsià (l'exposició també és itinerants)-*, Amposta (1992)

- SANS, Joan, *Juga a fer juguetes*. “Sa Nostra” Obra Social i Cultural. Publicació de suport a l'exposició Juga a fer juguetes. Nuevas impresiones, S.L. 2001.
- SOLER AMIGÓ, Joan [ed.]. *Tradicionari: els jocs i els esports tradicionals*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Generalitat de Catalunya, 2005, 311 p. (Enciclopèdia de la Cultura Popular de Catalunya; 3)
- STELLA, Jacques: *Juegos y pasatiempos de la infancia*. Edita José J. de Olañeta, Mallorca (1990).
- VIDAL i VALENCIANO, Eduard. *Jocs i joguines. Records de la infantesa*. Ed. Altafulla, Barcelona 1999 (facsimil de l'edició de 1893).
- VIOLANT SIMORRA, R., *La juguina tradicional*, Ed. Alta Fulla, Barcelona (1996)
- AAVV. *Juguem com jugaven les nenes i els nens de Tàrraco*, Edita Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona. Tarragona maig 2005.

Vídeos

- GENERALITAT DE CATALUNYA, DEPARTAMENT DE CULTURA, Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana: *Instruments populars de bufar, picar i rascar*, (34'). Barcelona 1995
- GENERALITAT DE CATALUNYA, DEPARTAMENT DE CULTURA, Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana: *Jocs tradicionals a Catalunya*, col·lecció Eines de Cultura Popular núm. 8, (31'). Barcelona 1999
- DEPORTES TRADICIONALES DE ASTURIAS. Productora RTV Asturias. San Esteban de las Crucea, s/n, 33195 Oviedo

CD

- EL JOC TRADICIONAL AL RODAL D'ARBÚCIES. Núria Tort i Pep Caballé. Edita Museu etnològic del Montseny, La Gabella. Arbúcies 2006.
- JUEGOS TRADICIONALES Y SOCIEDAD EN EUROPA. Edita CPCPTC, FALSAB, FDFR, FCB, FCBB, INEFC, Museu de Juegos Tradicionales de Campo, ODIANA, VVC. Projecte Europeu Cultura 2000. Setembre 2006.

Fonoteca

- CANÇONS D'INFANTESA. Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, Fonoteca de Música Tradicional Catalana, sèrie 2 Temes monogràfics Volum 1. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona 1998.